

KÖSZÖNTÉS

Kornyané Szoboszlai Ágnes 80 éves

Kornyané Szoboszlai Ágnes pályájának nagy része a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékéhez kötődik, amely bő három évtizeden át volt a munkahelye. Publikációinak több mint egy harmad része az intézet évkönyvében, a Magyar Nyelvjárásokban látott napvilágot. Ennek 2008. évi számában találjuk meg addigi pályájának bibliográfiai jegyzékét is a 70. születésnapján öt méltató írással együtt (46: 187–198). Illő tehát, hogy e folyóirat hasábjain köszöntsük öt egy évtized múltán, a 80. születésnapján is, és itt adjuk közre az elmúlt évtizedben született munkáinak bibliográfiáját is.

Kornyané Szoboszlai Ágnes oktatói és kutatói munkássága a Debreceni Egyetem mellett — amely egyetemi tanulmányainak is helyszíne volt — más felsőoktatási intézményekhez és ezzel együtt más városokhoz is szorosan kötődik. Éveket töltött a finnországi Jyväskyläben a magyar nyelv lektoraként, aktív pályájának utolsó évtizedét pedig a miskolci egyetemen töltötte el. Hosszú ideig tagja volt Szathmári István professzor úr legendás hírvilágkutató csoportjának a budapesti egyetemen, de fontosak voltak életében a Berlinben eltöltött évek is, ahová férjét, Kornya Lászlót kísérte el, aki ott akkor a magyar nyelv lektoraként működött.

Úgy gondolom azonban, hogy Kornyané Szoboszlai Ágnes számára az itt említett helyszíneknél van egy még fontosabb is: szülőfaluja, Felsőnyárad. Már a korábbiakban is mérvadó publikációihoz adott alapot a szülőföld kimeríthetetlen nyelvi forrása, s ide nyúl vissza az utolsó évtized legfontosabb — egri kollégáival közösen elkészített — alkotása is, amely Felsőnyárad nyelvjárását a 20. század végi állapotában mutatja be (2011). Végso soron ebbe az élményvilághoz, közelebből a szülői házhoz kapcsolódik egy másik fontos könyv is, amelyet Kornyané Szoboszlai Ágnes fiával, Kornya Istvánnal közösen készített elő kiadásra: édesapjának, Szoboszlai Györgynek a szovjet hadifogságban írt naplója egy generáció tragikus sorsának hiteles, fontos dokumentuma (2017).

Az utolsó évtized írásai között jó néhány olyan is szerepel, amely Kornyané Szoboszlai Ágnes középiskolai éveire, Sárospatakhöz kötődik: fél tucatnyi írása jelent meg a Bibliotheca Comeniana sorozatában, köztük a múlt nagy tanár-egyénségeiről szóló portrék. Az írások között feltűnik a számára kimeríthetetlen

téma, Németh László írásművészete is, s mellette a másik régi kedves szerző: Kós Károly.

Örömmel látjuk ma is a kutatói aktivitást, a nem lankadó érdeklődést Kornyané Szoboszlay Ágnes pályáján, aminek élénk bizonyítéka az alábbi tetemes publikációs lista. Reméljük, hogy egy évtized múltán ismét közreadhatjuk majd a szerző újabb közleményeinek jegyzékét is. Ehhez a munkához kívánunk kedves kollégáknak jó egészséget és töretlen alkotó kedvet.

HOFFMANN ISTVÁN

Kornyané Szoboszlay Ágnes tudományos és publicisztikai munkássága 2008–2019

Önállóan megjelent mű

BÍRÓ FERENC–FEKETE PÉTER–KORNYÁNÉ SZOBOSZLAY ÁGNES, *Felsőnyárád nyelvjárása a 20. század végén*. Az Eszterházy Károly Főiskola Magyar Nyelvészeti Tanszékének Kiadványai 4. Eger, 2011. 309 lap.

Ism. TEPERICS JÓZSEF, Bíró Ferenc–Fekete Péter–Kornyané Szoboszlay Ágnes: *Felsőnyárád nyelvjárása a 20. század végén*. *Magyar Nyelv* 110 (2014): 485–488.

Tanulmányok

Kun Bertalan püspök retorikai elmélete és gyakorlata. In: FÖLDY FERENC–KISS FERENC–KOVÁTS DÁNIEL szerk., *Comenius és Kazinczy szellemében*. Bibliotheca Comeniana 14. Sárospatak, Magyar Comenius Társaság, 2009. 91–102.

Száz éve indult a 125 éve született Kós Károly pályája. Gondolatok egy hosszan kísértő olvasmány-élményemről és a magam életútjáról 2008-ban. In: VERES LÁSZLÓ–VIGA GYULA szerk., *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* 48. Miskolc, 2009. 199–203.

A hegy és az út szerepe Kós Károly *Varju nemzetségében*. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis* 36 (2009): 200–206.

A korabeli szó- és kifejezőkészlet kohéziós szerepe Zsigray Julianna társasági/társadalmi regényeiben. In: SZIKSZAINÉ NAGY IRMA szerk., *A stíluskohézió eszközei a modern és posztmodern szövegekben*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 89. Debrecen, 2011. 141–157.

- A nevek bűvópatakja és játékossága — Németh László névadási indítékairól. *Irodalom* 21 (2011. december): 15–16.
- Tölcser, Küngös, Héthársi, Elefánti. In: CSISZÁR GÁBOR–DARVAS ANIKÓ szerk., *Klárások. Tanulmánykötet Korompay Klára tiszteletére*. Budapest, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, 2011. 207–211.
- Egy másik Kazinczy: Kazinczy Gábor. In: FÖLDY FERENC–KISS FERENC–KOVÁTS DÁNIEL szerk., *Comenius és a múzsák*. Bibliotheca Comeniana 15. Sárospatak, Magyar Comenius Társaság, 2011. 99–110.
- A finn kultúra iránti érdeklődés Sárospatakon. In FÖLDY FERENC–KISS FERENC–KOVÁTS DÁNIEL szerk., *Comenius és a múzsák*. Bibliotheca Comeniana 15. Sárospatak, Magyar Comenius Társaság, 2011. 117–126.
- „Rejtelmek” egy vers öt szava körül — József Attila: Születésnapomra. *Irodalom* 21 (2012. április): 17.
- Tíz verssorban egész életérzés — Tóth Árpád: Arany felhő. *Irodalom* 21 (2012. szeptember): 24–25.
- „Elsőbbségi prioritás”, avagy a bőség zavara. In: DOBI EDIT–DOMONKOSI ÁGNES–PETHŐ JÓZSEF szerk., *Stílusról, nyelvről sokszíniűen. Szikszainé Nagy Irma 70. születésnapjára*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 91. Debrecen, 2014. 201–204.
- Szoboszlai György. In: NYÍRKOS TIBOR szerk., *Pedagógusok arcképcsarnoka* 13. Debrecen, Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület, 2014. 354–357. (Szoboszlai Jánossal és Szoboszlai Katalinnal.)
- Tóth Pál. In: NYÍRKOS TIBOR szerk., *Pedagógusok arcképcsarnoka* 13. Debrecen, Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület, 2014. 381–384.
- Németh László írói névadásáról — Visszatekintés és tanulságok. *Magyar Nyelvjárások* 52 (2014): 209–220.
- Tóth Pál és a „Tótpál” — Egy elfeledett miskolci pedagógus, 1843–1903. In: FÖLDY FERENC–KISS FERENC–KOVÁTS DÁNIEL szerk., *Comenius és követői*. Bibliotheca Comeniana 18. Sárospatak, Magyar Comenius Társaság, 2015. 77–89.
- Túros-e mindig a közös ló háta? Avagy egy nyelvjárási monográfia születése. In: KALCSÓ GYULA szerk., *Tanulmányok a magyar nyelvről*. Acta Academiae Paedagogicae Agriensis 42. Eger, 2015. 121–127.
- „Játékos” ügyek. In *Comenius és a játék*. In: FÖLDY FERENC–KOVÁTS DÁNIEL–TOMA KORNÉLIA szerk., *Comenius és korunk*. Bibliotheca Comeniana 19. Sárospatak, Magyar Comenius Társaság, 2016. 75–82.
- Ruszkay András (1914–1998). In: SZIKSZAINÉ NAGY IRMA szerk., *Pedagógusok arcképcsarnoka* 16. Debrecen, Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület, 2017. 293–298.

Az én ökumeném. In: FÖLDY FERENC–KOVÁTS DÁNIEL–TOMA KORNÉLIA szerk., *Comenius és a reformáció*. Bibliotheca Comeniana 20. Sárospatak, Magyar Comenius Társaság, 2018. 71–81.

Ismertetések

Szathmári István: A magyar stilisztika útja. (Javított és jelentős mértékben bővített kiadás). *Magyar Nyelvjárások* 46 (2008): 240–243.

Szótár kék-fehérben. Néhány gondolat. Jakab László: Finn–magyar diákszótár. *Nyelvtudományi Közlemények* 106 (2009): 382–387.

„De szízb debrecenyi beszíd” — Kálnási Árpád: Debreceni cívis szólások és közmondások. *Debreceni Disputa* 2009/4: 45–47.

Hajdú Mihály: Családnevek enciklopédiája. Leggyakoribb mai családneveink. A magyar nyelv kézikönyvei 17. *Magyar Nyelvjárások* 49 (2011): 164–170.

A hozzáadott érték. Jakab László: Magyar–finn szótár. *Irodalom* 21 (2015. május): 35–37.

Szerkesztés és utószó

Gyorsan haza! — Szkoro damoj! — Szoboszlay György főhadnagy szovjet hadifogságban írt naplója 1946–1947. Kornya Istvánnal szerk. Utószó: Apa nélkül. Debrecen, Szokosz Bt. 2017. 273 lap.

Fordítás finnből

Papp István: Magyar nyelvtörténet. Kézirat a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének könyvtárában. Debrecen, 2014.